

Ledningsdræbte svaner ved Dybsø Fjord

Notater fra 11. februar -10. marts 2018

Version 1

Af Bo Kayser

Marts 2018

1. Sammenfatning

I februar-marts 2017 gennemførte DOF Storstrøm registrering af ledningskollisioner for svaner og gæs, hvor Vordingborg Landevej går tæt på bunden af Dybsø Fjord. Se rapporten ” Ledningsdræbte svaner ved Dybsø Fjord. Notater fra 11. februar -10. marts 2017”

https://www.dofstor.dk/images/Projekter/SvaneLedningskollisionDybsoe_Notater_2017Feb-Mar_v01.pdf

I efteråret 2017 sørgede Energinet for, at der blev opsat små reflekser på ledningerne i to af de tre undersøgte mastemellemrum. Det drejede om roterende reflekser i det nordlige mastemellemrum A, fastsiddende reflekser i det mellemste mastemellemrum B og ingen reflekser i det sydlige mastemellemrum C.

I februar-marts 2018 har DOF Storstrøm gennemført tilsvarende registreringer som i 2017. Formålet var at registrere eventuelle effekter af de opsatte reflekser på andelen af krydsende svaner og gæs, som kolliderede med ledningerne.

Ved registreringerne i februar-marts 2018 passerede meget få svaner og ret få gæs ledningerne. For knopsvane drejede det sig om i gennemsnit 0,8 (37 i 2017) pr. aften og for sangsvane 22 (331 i 2017) pr. aften. I 2018 passerede i gennemsnit 76 grågæs pr. aften.

Personer med kendskab til afgrøderne på markerne inde i land bag ledningerne har oplyst, at der i 2018 har været meget få marker med vinterraps, hvorimod der var mange i 2017. Svanerne fouragerer ofte på marker med vinterraps. De ændrede afgrøder på markerne i baglandet menes at være en væsentlig årsag til det lavere antal svaner, som har passeret ledningerne ved Dybsø i februar-marts 2018.

15. februar 2018 passede 5 knopsvaner mastemellemrum A, hvor der er opsat roterende reflekter. Af disse 5 fugle fløj 2 over ledningerne, 1 mellem ledningerne, 1 under ledningerne og 1 ramte 0-ledningen og faldt til jorden.

Alle sangsvaner og grågæs er fløjet over ledningerne.

I 2017 kolliderede 1 ud af 50 knopsvaner og 1 ud af 250 sangsvaner med ledningerne. I 2018 kolliderede 1 ud af de 5 knopsvaner med ledningerne, og det skete i det mastemellemrum, hvor der er sat roterende reflekser på ledningerne. Ingen af sangsvanerne ramte ledningerne.

Ud fra registreringerne i februar-marts 2018 kan vi ikke registrere nogen positiv effekt af de opsatte reflekser på ledningerne. På den anden side kan vi på grund af det lave antal passerende svaner ikke komme med kvalificerede vurderinger af, hvilken effekt de opsatte reflekser har for ledningskollisioner for passerende svaner og gæs.

Figur 1. Roterende reflekser på ca. 50 meters afstand set i dagslys mod fjorden.

Min personlige vurdering er, at de opsatte reflekser er for små til at medføre nogen mærkbar øgning af ledningernes synlighed for svaner og gæs, når de om aftenen flyver inde fra land ud mod fjorden.

Fotoet på forsiden er taget på ca. 200 meters afstand. Der er reflekserne næppe synlige. På fotoet på foregående side, som er taget på 50 meters afstand, er reflekserne svagt synlige.

Når svaner og gæs flyver inde fra land og ud mod fjorden om aftenen, ser de ledningerne i modlys. Som menneskelig observatør ser man ikke nogen reflekser og glimt fra reflekserne, når man observerer dem i modlys fra landsiden.

Hvis svanerne skal kunne nå at stige over ledningerne, skal flokkene nok begynde at reagere ved at øge deres flyvehøjde mindst 100 meter før ledningerne. Opdager svanerne ledningerne senere, bremser de op i luften, mister fart, højde og navigationsevne, og de har dermed forøget risiko for at kolliderer med ledningerne.

Personligt mener jeg derfor ikke, at man kan forvente, at de opsatte reflekser kan forventes at have en mærkbar positiv effekt i form af en reduktion i andelen af passerende svaner, som kolliderer med ledningerne.

2. Optællingsmetode

Se rapporten ” Ledningsdræbte svaner ved Dybsø Fjord. Notater fra 11. februar -10. marts 2017”

https://www.dofstor.dk/images/Projekter/SvaneLedningskollisionDybsoe_Notater_2017Feb-Mar_v01.pdf

3. Resultater

Resultaterne er fra optællingerne fra 2. og 3. 10-dages periode i februar og 1. 10-dages periode i marts 2018

Tællingerne er blevet udført af Finn Jensen, Birgitte Norby, Bo Kayser og Stig Jürgensen.

Se nedenstående resultatskema.

3.1 Resultatskema

Nedenfor vises resultatskema fra de tre 10-dages perioder med basisregistreringer.

2018		Antal tællinger i periode:										6					Sum	Gennemsnit	Procent af ud	
Gennemsnitlige antal pr. optællingsdag																				
Dato		13/2	15/2	22/2	27/2	2/3	5/3													
Generelt	Kontrast af ledninger mod himmel	God	Moderat	Moderat	Moderat	Moderat	God											Moderat		
	Svaner (sp.) under ledninger (døde)	0	0	0	1	0	0											0,2		
Knopsvane	Udflyvende over ledninger	0	2	0	0	0	0											2,0	0,3	40,0
	Udflyvende mellem ledninger	0	1	0	0	0	0											1,0	0,2	20,0
	Udflyvende under ledninger	0	1	0	0	0	0											1,0	0,2	20,0
	Rammer 0-ledning (tynd øverst)	0	1	0	0	0	0											1,0	0,2	20,0
	Rammer RST-ledning (3 tykke nedre)	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	0,0
	Lander ved artsfæller under ledninger	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	0,0
	Sum	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0,8	100
Sangsvane	Udflyvende over ledninger	40	48	34	7	0	0											129,0	21,5	100,0
	Udflyvende mellem ledninger	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	0,0
	Udflyvende under ledninger	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	0,0
	Rammer 0-ledning (tynd øverst)	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	0,0
	Rammer RST-ledning (3 tykke nedre)	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	0,0
	Lander ved artsfæller under ledninger	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	0,0
	Sum	40	48	34	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	129	21,5	100
Canadagås	Udflyvende over ledninger	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	N/A
	Udflyvende mellem ledninger	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	N/A
	Udflyvende under ledninger	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	N/A
	Rammer 0-ledning (tynd øverst)	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	N/A
	Rammer RST-ledning (3 tykke nedre)	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	N/A
	Lander ved artsfæller under ledninger	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	N/A
	Sum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grågås	Udflyvende over ledninger	6	25	4	25	352	46											458,0	76,3	100,0
	Udflyvende mellem ledninger	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	0,0
	Udflyvende under ledninger	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	0,0
	Rammer 0-ledning (tynd øverst)	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	0,0
	Rammer RST-ledning (3 tykke nedre)	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	0,0
	Lander ved artsfæller under ledninger	0	0	0	0	0	0											0,0	0,0	0,0
	Sum	6	25	4	25	352	46	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	458	76	100
Total		46	78	38	32	352	46	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	592		

Tabel 1. Resultatskema for perioden 11. februar til 10. marts 2018.